

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«БОРДЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«27» декабрь 2024 ел

№ 51/1

**«Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм
өстәмәләр кергү турында» Тукай муниципаль районы Борды авыл
жирлеге Советы карар проекты**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, 2021 елның 11 июнендәгә 170-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге уставының 20, 95-97 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. 2019 елның 24 сентябрдәгә 50/1 номерлы Совет карары белән расланган Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына түбәндәгә үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне кертергә:

1.1 5 статьяның 1 өлеше 12 пункттын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«12) балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруда катнашу, яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү һәм яклау чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре буенча муниципаль программалар эшләү һәм тормышка ашыру, жирлектә яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруга мониторинг оештыру һәм гамәлгә ашыру;»;

1.2 5 статьяның 1 өлеше 21 пункты үз көчен югалткан дип танырга;

1.3 5 статьяның 1 өлешенә түбәндәгә редакциядәгә 21 пунктны өстәргә:

«21) «Шәхси ярдәмче хужалык турында» 2003 елның 7 июлендәгә 112-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гражданнар алып бара торган шәхси ярдәмче хужалыкларны хужалык кенәгәләрендә исәпкә алуны гамәлгә ашыру.»;

1.4 6 статьяның 2 өлеше үз көчен югалткан дип танырга;

1.5 12 статьяның 3 өлеше 2 абзацын түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

«Федераль законда билгеләнгән очрақларда муниципаль сайлаулар муниципаль сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм уздыруны оештыручы сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

1.6 19 статьяның 2 абзацы 5 пункттын түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

«Авыл торак пункты старостасы вәкаләтләре составына әлеге авыл торак пункты керә торган жирлек Советы карары буенча, шулай ук «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясы 10 өлеше 1 - 7 һәм 9_2 пунктларында билгеләнгән очрақларда вакытыннан алда туктатыла.»;

1.7 31 статьяның 9 өлешен түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

«9. Жирлек Советы депутаты, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирлек башлыгы «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнары аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ Федераль закон, «Аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм аларның счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 07 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны үтәргә, бурычларны башкарырга тиеш, әгәр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы каралмаган булса.»;

1.8 31 статьяга түбэндәге эчтәлектәге 9.1 пунктчасын өстәргә:

«9.1. Жирлек Советы депутаты «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда коррупциягә каршы көрәш максатларында билгеләнгән чикләүләргә һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турында таләпләргә үтәмәгән һәм бурычларны башкармаган өчен жаваплылыктан, әгәр мондый чикләүләргә, тыюларны һәм таләпләргә үтәмәү, шулай ук мондый бурычларны башкармау «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы 3-6 өлешләрендә каралган тәртиптә күрсәтелгән затларга бәйле булмаган хәлләрнең нәтижәсе дип танылган очрақта азат ителә.»;

1.9 31 статьяның 10 өлешен түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

«10. Коррупциягә каршы көрәш турында Россия Федерациясе законнары нигезендә жирлек Советы депутаты, жирлек башлыгы, жирле үзидарәнең сайланулы башка

вазыйфай заты тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) карары белән Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.»;

1.10 31 статьяның 11 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«11. Әлеге статьяның 10 өлеше нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтижәсендә «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнары аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, «Аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм аларның счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәү фактлары ачыкланганда, Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) жирлек Советы депутаты, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирлек башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яки күрсәтелгән затларга карата тиешле карар кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына яки судка башка җаваплылык чарасы куллану турында гариза белән мөрәҗәгать итә.»;

1.11 34 статьяның 1 өлеше 30 пунктын 31 пункт дип санарга һәм түбәндәге эчтәлектәге 30 пунктны өстәргә:

«30) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, төзекләндерү өлкәсендә предметы булып жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәү, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен үтәү булган муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, жирлек территориясен әлеге кагыйдәләр нигезендә төзекләндерүне оештыру»;

1.12 41 статьяның 1 өлеше 11 пунктын үз көчен югалткан дип танырга, 12 пунктны 11 пункт дип санарга;

түбәндәге эчтәлектәге 12 пунктны өстәргә:

«12) аларның чит ил агенты статусын алуы;»;

1.13 44 статьяга түбәндәге эчтәлектәге 6 өлешне өстәргә:

«6. Жирлек Башлыгы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда коррупциягә каршы көрәш максатларында билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турында таләпләрне үтәмәгән һәм бурычларны башкармаган өчен җаваплылыктан, эгәр мондый чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәмәү, шулай ук мондый бурычларны башкармау «Коррупциягә каршы тору турында» 2008

елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы 3-6 өлешләрендә каралган тәртиптә күрсәтелгән затларга бәйлә булмаган хәлләрнең нәтижәсе дип танылган очракта азат ителә.»;

1.14 50 статьяның 1 пункты 5 өлеше 8 абзацы үз көчен югалткан дип танырга һәм түбәндәге эчтәлектәге абзац өстәргә:

«- «Шәхси ярдәмче хужалык турында» 2003 елның 7 июлендәге 112-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гражданнар алып бара торган шәхси ярдәмче хужалыкларны хужалык кенәгәләрендә исәпкә алуны гамәлгә ашыру.»;

1.15 50 статьяның 1 өлеше 6 пункты 3 абзацы үз көчен югалткан дип танырга;

1.16 50 статьяның 2 пунктына түбәндәге эчтәлектәге абзацларны өстәргә:

«- балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруда, яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү һәм яклау чараларын эшләүдә һәм гамәлгә ашыруда, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре буенча муниципаль программалар эшләүдә һәм гамәлгә ашыруда катнаша, жирлектә яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруга мониторинг оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элементләргә гамәлгә ашыра.»;

1.17 VII бүлек һәм 54 статья үз көчләрен югалткан дип танырга, VIII - XV бүлекләргә VII-XIV бүлекләр дип санарга, 55-97 статьяларны 54-96 статьялар дип санарга;

1.18 55 статьяның 1 пункты түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы – жирле үзидарә органы, муниципаль вазыйфаны биләүче зат вәкаләтләрен үтәүне тәмин итү буенча билгеләнгән бурычлар даирәсе белән жирле үзидарә органындагы, әлегә Устав нигезендә төзелә торган комиссиядәге вазыйфа.»;

1.19 56 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар булып депутат, жирле үзидарәнең даими нигездә эшләүче һәм юридик зат булган сайланулы органының хәлиткеч тавыш хокукына ия, комиссиядә даими (штат) нигездә эшләүче әгъзасы тора.

2. Муниципаль хезмәткәр булып федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә жирлек бюджеты акчалары хисабына түләнә торган акчалата түләү өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча бурычларны үтәүче гражданин тора.

3. Жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәмин итү вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләмиләр һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.»;

1.20 57 статьяның 1 өлеше 5 пункттын түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

«5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфай бурычларны үтәү өчен, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кергү өчен кирәкле мәгълүматны һәм материалларны алу;»;

1.21 57 статьяның 3 өлеше 4 пункттын түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

«4) жирле үзидарә органында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфай инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;»;

1.22 57 статьяның 3 өлешенә түбэндәге эчтәлектәге 12 пунктны өстәргә:

«12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә турында» 2007 елның 2 мартындагы Федераль законның 15² статьясында каралган анкетадагы белешмәләргә ана билгеле булган үзгәрешләр турында эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) язма рәвештә хәбәр итәргә, эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле карары буенча үзгәреш кертгән белешмәләрдән тыш (алга таба – анкетадагы белешмәләр).»;

1.23 74 статьяның 2 өлеше 17 пункты үз көчен югалткан дип танырга;

1.24 79 статьяны түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

**«79 статья. Муниципаль норматив хокукый актларны бастырып чыгару
(халыкка житкерү) һәм үз көченә керү тәртибе**

1. Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар, гамәлгә куючысы жирлек булган оешмаларның хокукый статусын билгели торган муниципаль норматив хокукый актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр алар рәсми халыкка игълан ителгәннән соң үз көченә керә.
2. Муниципаль норматив хокукый актны, шул исәптән жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүне рәсми рәвештә халыкка житкерү булып тора:
  - 1) тулы текстны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>) рәсми бастырып чыгару; массакуләм мәгълүмат чарасы буларак теркәү турында таныклык ЭЛ № ФС 77-60244, Элемтә, мәгълүмати технологияләр һәм массакуләм коммуникацияләр өлкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хезмәт (Роскомнадзор) тарафыннан 17.12.2014 бирелгән.
  - 2) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Тукай муниципаль районы сайтында (<http://tukay.tatarstan.ru>) урнаштыру;
  - 3) жирлек территориясендә урнашкан мәгълүмат стендларында урнаштыру: ТР, Тукай районы, Борды авылы, Мәктәп урамы, 3 йорт (Борды авыл жирлеге Башкарма комитеты бинасында)
3. Гражданнарның Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталына керүен тәмин итү өчен жирлек Башкарма комитеты бинасында түбэндәге адрес буенча урнашкан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәренә тоташу пункты эшли: ТР, Тукай районы, Борды авылы, Мәктәп урамы, 3 йорт;

4. Муниципаль норматив хокукий актлар, жирле үзидарэ органнары арасында төзелэ торган килешүлэр аларга кул куелган көннән алып 10 көн эчендэ халыкка житкерелэ, федераль закон белән таратылуы чиклэнгән белешмэлэр булган муниципаль хокукий актлардан яки аларның аерым нигезлэмэлэрәннән тыш.

5. Жирлек Советының салымнар һәм жыемнар турында норматив хокукий актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендэ үз көченэ керэ.

6. Әлеге статьяның 1 пунктында күрсәтелмәгән муниципаль хокукий актлар, әгәр актың үзендэ башкасы билгеләнмәгән булса, аларга имза куелган көннән үз көченэ керэ.

7. Муниципаль хокукий актларны, шул исәптән жирле үзидарэ органнары арасында төзелгән килешүләрне халыкка житкерү (рәсми бастырып чыгарудан тыш) вакытлы матбугат басмаларының, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрәндэ тиешле сайтларның домен исемнәрен һәм аларны массакүләм мәгълүмат чаралары буларак теркәү турында белешмэләрне күрсәтеп, челтәр басмаларының исемлеге жирлек Башлығының хокукий актың бастырып чыгару юлы белән жәмәмгатьчелеккә житкерелә.».

2. Әлеге карарны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә жибәрергә.

3. Әлеге карарны мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә, районның рәсми сайтында (tukay.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштырырга.

4. Әлеге карар «Россия Федерациясендэ жирле үзидарэ оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы 8 өлеше нигезендэ үз көченэ керэ.

5. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны законлылык һәм хокук тәртибе буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Муниципаль берәмлек Башлығы
Совет Рәисе

Р.Н.Абдульманова